

Danmark

Hovedstadens kirkelige Liv. København gaa mere i Kirke end nogen Sunde. („Nationaltidende.“) København, i April. Naar man taler med Hovedstadens Præster, er de alle enige om, at Besøget i Kirkerne er i fortsat Stigning, og at Københavnerne gaar mere i Kirke end nogen Sunde før. De seneste Aars Dyrtdid har naturligvis været hindrende ogsaa for Bygning af nye Kirker, men i Aarene lige før Krigen blev der i Hovedstaden og dens nærmeste Omegn indviet mange Kirker, og Søndag efter Søndag er de fyldte til sidste Plads.

Naturligvis er der nogen Forskel paa Besøget; det er jo ikke enhver Præst givet at være i Besiddelse af den særlige Evne til at tale til Hjerterne, men som Helhed er de københavnske Præster fremragende Mænd, og hver enkelt af dem har sine trofaste Tilhørere.

Det bedste Bevis paa, hvor stærkt voksende Kirkegangen er, faar man ved de store Højtider; der er da Gudstjeneste 2-3 Gange hver Helligdag, og der er ikke en ledig Plads i Kirken, mange maa staa op. For blot en Snes Aar tilbage, da Hovedstaden ikke havde halvt saa mange Kirker som nu, var der rigelig Plads næsten overalt.

I Krigen Tid har der været en særlig Fremvækst i det kirkelige Liv. Augustdagene i 1914 drog mange Folk til Kirkerne, og selv om den Alvor, som den Gang fremkaldtes, var af en flygtig Karakter, var der dog mange Mennesker, der netop i de Dage fandt Vej til Kirken, og de har fulgt den siden.

Ogsaa mellem den københavnske Ungdom er der en stigende Tilslutning til Kirken; man faar det bedste Bevis herfor ved at se den voldsome Udvikling, der har været inden for K. F. U. M., hvis store Bygningskompleks i Gothersgade vedvarende maa udvides. Fra at være en beskedne Forening, der holdt Møde i en lille lejet Sal, er den vokset saa stærkt, at den nu har de største Lokaler, nogen Forening har i Hovedstaden, og K. F. U. K. følger efter, idet den er ved at skabe sig et Hjem ogsaa i stor Stil. Københavnerne smilende for nogle Aar siden af den kristelige Ungdomsbewægelse; nu er man imponeret af den og føler sig usikker overfor den, hvis den skal blive ved med at gaa fremad med de samme Kampeskridt som hidtil, og naar K. F. U. M. om Søndagen mødes ude paa Fælleden med et Fodboldhold af unge Mænd, der kommer lige fra Kirken til Sportskamp, er de ikke mere udsat for det ellers saa berømte Københavner-Grin; tværtimod føles der en uvilkaarlig Respekt for denne Ungdom, der forstaar at lade Alvor og Gammen følges ad.

Saaledes kan Tiderne forandre sig blot i Løbet af forholdsvis faa Aar. Der blæser nu en gunstigere Vind for Kirken, og naar der nu snart kan rejse nye Kirker, vil de straks faa en stor Menighed.

Hovedstadens Præster og mange Lægmand har gjort et stort Arbejde for Kirken, og dette Arbejde bærer gode Frugter. Det er dog ikke blot indenfor Folkekirken, at der arbejdes ivrigt, men ogsaa forskellige andre Retninger er meget virksomme. Det gælder vel nok i første Række Katolikkerne, som har haft en betydelig Tilgang ikke blot fra selve Hovedstaden, men ogsaa ved Fremmed-Invasionen. Der er for Tiden en stor ny katolsk Kirke under Bygning foran paa Nørrebrogade, og der findes nu katolske Kirker i alle Bydele samt i Ordrup i Tilknytning til den store Skole, Set. Andreas Kollegiet.

En Mand som Pastor Bast har ogsaa skabt Metodisterne ikke

saa faa Tilhængere i Hovedstaden, men alle de andre Retninger fører en mere beskedne Tilværelse. For Jødernes Vedkommende vilde der nærmest have været Frafald, hvis ikke Synagogogen under Krigen har haft en Del Tilgang ved de russiske og polske Flygtninge, der har taget fast Ophold i København.

Det er Folkekirken og Menighedslivet om den, der dominerer, og efter alt at domme vil dens Betydning blive større og større i Hovedstaden.

København.

Sønderjysk Flagforening. De forskellige smaa Organisationer af Damer, der syr Flag til Sønderjylland, er nu af Sønderjysk Fond blevet slaaet sammen under eet; og der er samtidig oprettet en Flagfordelingskomite, som har Lokale paa Christiansborg Slot.

Den første Juni, skrives der 4. Maj, skal hele Arbejdet med Flagene være sluttet; og da der endnu mangler meget, vil det være heldigt, om mange Damer vil melde sig paa Christiansborg til frivillig Flagsyning, selv om det kun kan blive en Time eller to om Dagen. Senere vil der ogsaa blive Brug for Hjælp til Pakning o.l. før Afsendelsen af alle Flagene.

K. F. U. K. nedlægger Grundstenen. En smuk Højtidelighed. Det var en stolt Dag for K. F. U. K. i København, da Foreningen trods alle Vanskeligheder var naaet saa langt, at den kunde nedlægge Grundstenen til sin nye Borg i St. Kannikestræde, skriver „Natt.“ af 30. April.

En betydelig Skare af Foreningens Venner havde givet Møde omkring det Fundament, hvor Grundstensdokumentet skulde indmures. Ialt talte Forsamlingen vel en 4-500 Mennesker, hvoriblandt Foreningens Bestyrelse, Indre Missions Formand, Stiftsprovst Hoffmeyer og Sekretær, Pastor Anders Christensen, Kammerherre Oxholm, Stiftsprovst Ussing, Præsterne Fibiger, Ed. Geismar og Steen m. fl.

Formanden, Professorinde Ulbricht mindedes Foreningens rivende Udvikling siden dens første fordringsløse Begyndelse i 1888. Af Herren er det sket, og det er underligt for vore Øjne, — det var det Ord, som passede bedst, ogsaa paa de sidste Aar, da Foreningens Spørgsmaal til Landets Menigheder, om de vilde hjælpe til at rejse en ny Bygning, besvarede med et Ja, hvis Lige næppe er set før. Men samtidig med, at vi lader vor Tak gaa udad og opad — sagde Fru Ulbricht — maa vi vide, at Herren nu venter noget ganske særligt af K. F. U. K., som, hvis den tager de mange Opgaver op, den ikke kan og tør lade ligge, stadig vil forøge sin Betydning for Samfundet og for Danmark.

Formanden sluttede med Bon. Derefter oplæste Foreningens Kasserer, Grosserer Lønberg Grundstensdokumentet, hvorefter Formanden for K. F. U. K. i Danmark, Komtesse Henriette Knuth, Pastor Steen og Professorinde Ulbricht lagde hver sin Grundsten med alle gode Ønsker for det nye Hus.

Saa var den lille Højtidelighed til Ende, idet Professorinde Ulbricht dog endnu benyttede Lejligheden til at rette en Tak til de Tilstedeværende og til Autoriteterne, som havde gjort deres til at rydde alle Vanskeligheder af Vejen.

Grundstensdokumentet. som nu findes indmuret i Bygningens Fundament, er indesluttet i en tillakket Glaskapsel, som atter er omgivet af et tilloddet Blydhylster. Foruden selve Dokumentet findes et Ekseplar af hver af Danmarks Mønter og et Sæt Ernæringskort, for at Fremtiden kan se, under hvilke Forhold man levede i 1919.

Dokumentet har følgende Ordlyd:

Aar MDCCCXIX
efter Kristi Fødsel
i Kong Christian den Tiendes
syvende Regeringsaar, medens

Harald Ostenfeld var Biskop over Sjællands Stift nedlægges Grundstenen

til dette Hus af Kristelig Forening for unge Kvinders Hovedforening i København.

Derefter følger en Fortegnelse over Foreningens Bestyrelse og Arbejdere, og endelig en Redegørelse for dem, der har nærmest Andel i Bygningens Opførelse. Slutningssetningerne lyder:

„Dette Hus skal være et Værn og Hjem for Danmarks unge Kvinder. Det kan rejse, fordi Menigheden ud over hele Landet viste Forstaaelse for K. F. U. K.s Betydning, og da der kaldtes paa den, var rede til at give Midlerne til dets Opførelse. Det er vort Haab og vor Bøn til Gud, at enhver Gerning, stor eller lille, der gøres paa dette Sted, altid maa svare til den Indskrift, Grundstenen bærer:

„Til Guds Ære.“

Dokumentet er undertegnet af Foreningens Bestyrelse.

Over de tre Grundstene blev der straks efter Nedlæggelsen indsat en Tavle, som bærer Indskriptionen:

K. F. U. K.
Anno Dom, 1919.
„Til Guds Ære.“

Loven om Ægteskab. Lidt Kritik. I sidste Hæfte af „Ugeskrift for Retsvæsen“ gør Redaktøren (Prof. Dr. Juris H. Munch-Petersen) opmærksom paa, at Forslaget til den nye Ægteskabslov, der har vakt saa betydelig en Opmærksomhed og Diskussion saavel paa Møder og i Pressen, som Mand og Mand — eller Kvinde og Mand — imellem, vækker en vis Betænkelighed ved de nye Regler, som Kapitel XVI indeholder om Behandlingen af Ægteskabsager, idet de ikke synes rigtig afstente efter Retsplejeloven.

Dette turde være en slem Kritik fra kompetent Side. Professoren mener, at det er et Spørgsmaal, om det ikke vilde være rigtigst helt at udelade dette Kapitel. Men i hvert Fald bør det — skriver han — betydelig forkortes og nogles af Bestemmelserne helt stryges, f. Eks. det absolute Paabud om, at at alle Retsmøder i Ægteskabsager skal foregaa for lukkede Døre (det fandtes ikke i Kommissionsudkastet) og strider skarpt mod Retsplejelovens Hovedprincip.

Redaktør Henning Jensen. I Dag, skriver „Natt.“ af 1. Maj, trækker Redaktør Henning Jensen sig tilbage fra „København“'s Redaktion.

Redaktøren har i en lang Aarække været knyttet til dette Blad, og naar han nu forlader det, er det for at undgå sig det Otium, hans høje Alder — han har jo allerede passeret de 80 — og lange, flittige Arbejdsdage berettiger ham til.

I sin Journalistik viste Redaktør Henning Jensen sig særlig som en ivrig og dygtig Polemiker. Det var de politiske Problemer, der oprindeligt laa ham stærkest paa Sinde. I de senere Aar har han navnlig givet sig af med religiøse Spørgsmaal, og altid forfægtede han med Varme og Klarhed de Ideer, han ansaa for de rette.

I sit Privatliv og blandt Kolleger har den gamle Redaktør vundet sig mange Venner.

Amtmand Henrik Lehmann. „Danske Statsbedsmænds Samraad“ har, som for omtalt, sendt en Skrivelse til Regering og Rigsdag. Det er et Dokument af betydelig Interesse. Det er første Gang, Representanter for Landets højere Embedsstand møder frem med lignende Krav. Ved at læse Henvendelsen igenem vil man nemlig se, at den ikke former sig som et Andragende — men som Krav, der stilles til Afbødning af den forfærdelige Situation, som Dyrtdiden, har skabt. Man har forstaaet, at den Vej, man her har valgt, var den eneste, ad hvilken der var Haab om at naa frem.

Bag Henvendelsen staar ca. 1000 Statsbedsmænd i forskellige Stillinger. Lederen af Bevægelsen er den nye Amtmand i Thisted, tidl. Kontorchef i Undervisningsministeriet H. Lehmann. Man ved, at han i sin Egenskab af Formand i „Centralforeningen af Ministeriernes Embedsmænd og Assistenten“ har gjort et udmærket Arbejde for sine Kolleger — og nu da det drejer sig om en fælles Henvendelse til Bevillingsmyndighederne fra alle de Embedsmænd i Landet, der hidtil har maattet klare sig med deres beskedne Lønninger, blev han den naturlige Leder af Bevægelsen. I Bibliotekar Raphael Meyer har han haft en udmærket Sekretær.

Sognepræst ved Kristkirken. Forfatteren Jørgen Falk Rønne, der en Tid lang har ligget paa St. Josefs Hospital som Patient, er nu rask og har atter overtaget sit Embede.

Fængselsinspektør F. C. C. Amnitzbøll ved Vridsløselille Straffeanstalt har ansøgt om sin Afsked fra 1. Juli.

Fængselsinspektøren, der til den Tid vil være fyldt de 70 Aar, har været i Fængselsvæsenets Tjeneste i 42 Aar, idet han i 1877 udnævntes til Inspektionsassistent ved Horsens Straffeanstalt og derefter i 1880 fik Udnævnelse til Inspektør ved Vridsløselille Straffeanstalt. Fra 1891 — 94 var A. tillige konstitueret Overinspektør ved Fængselsvæsenet.

Inspektør A. har altid sat et stort, personligt Arbejde ind paa, at Danmark paa Fængselsvæsenets Omraade kan komme paa Højde med Tiden.

Som Formand og Forretningsfører for Selskabet for Silkeavl og Morbærbuskdyrking i Danmark har A. været en energisk Forkæmper for at faa denne Sag ført frem som et lønende Bieerhverv for Smaakaarsfolk paa Landet.

Den sønderjyske Fond har fra De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation modtaget 25,000 Kr.

Endvidere er fra Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne modtaget 5000 Kr.

Fredsfest i Ræbild-Parken. Aalborg, 25. April. Som bekendt maatte den aarlige dansk-amerikanske Ræbildfest sidste Aar fejres i Stillehed, da der ikke kunde komme Dansk-Amerikanere hertil. Men til Gengæld forbereder Sjælen i Ræbild-Festerne, Hr. Max Henius, en meget storstilet Fest i Aar. Det forlyder, at han har bevæget Præsident Wilsons Privatsekretær til at komme til Stede som Taler, og at han skaffer et Regiment amerikanske Soldater hertil. Festen skal forme sig som en storstilet Fredsfest, og der ventes Tusinder af Dansk-Amerikanere hertil. Ved Festen vil Præsident Wilson blive udnævnt til Ærespræsident for Ræbild-Parken.

De sønderjyske Børn. København, den 28. April 1919. I Lørdags ankom 200 af de 6000 sønderjyske Børn, som skal spredes ud over Danmark. Det er en smuk Tanke, der hermed realiseres. Fra alle Sider har den, som rimeligt er, mødt den største Tilslutning.

I den nærmeste Tid vil der mellem de forskellige Familier, der har modtaget en lille underernæret Gast, udbrude en sand Konkurrencekrig: Hvis lille Gæst tiltager mest i Vægt? Med spændt Opmærksomhed vil man i Hjemmene følge det tiltagende Huld og de første Spor af Rødmæ paa Kinderne. De smaa Gæster vil befinde sig som i Eventyrets Pandekagehus.

For de enkelte, der ikke er helt fortrolige med det danske Sprog, vil Opholdet her byde paa en Tilgængelse under de aller mest behagelige Omstændigheder.

Dødsfald. Den 2. Maj afgik afskediget Kaptajn i Hæren H. P. Rievers ved Døden paa Københavns Sygehjem.

Den gamle Officer var Veteraan fra begge Krigene og stod i 1848 ved Batteriet Wegener. Efter Krigen har han arbejdet meget for Invalidesagen, og han var kendt i videre Kredse som Inspektør ved de Massmannske Søndagsskoler, en Post, han beklædte i henvend 50 Aar.

— Akademiforvalter N. Hansen Ostenfeldt ved Sorø Akademi er afgaaet ved Døden i en Alder af kun 54 Aar.

— Herning, 1. Maj. Fhv. Branddirektør, Dyrslæge C. Krarup, er efter længere Tids Svagelighed pludselig afgaaet ved Døden i sit Hjem, 64 Aar gl.

— Enkegrevinde Frederikke Scheel er afgaaet ved Døden i sit Hjem i Klampenborg.

— Fhv. Skibsfører J. P. Ægidiusen i Aalborg er iflg. „Nordj.“ afgaaet ved Døden, omtrent 85 Aar gl. Efter at han havde faret til Søs i 50 Aar, lagde han op og blev Kasserer ved Pontonbroen i Aalborg, hvilken Stilling han havde i 15 Aar.

— Forlagsboghandler, Justitsraad N. C. Rom, R. af Dbg. og Dbmd., er afgaaet ved Døden, omtrent 80 Aar gl. Den Afdøde begyndte som Lærer, men tog efter 20 Aars Lærervirksomhed sin Afsked i 1875; han var da allerede Udgiver af „Husvennen“ og „Folkets Almanak“ og Redaktør af „Dansk Husflidstidende“; saavel disse Virksomheder som Skolernes Forsyning med Materiel satte han nu i System gennem den Forlagsforretning, han etablerede i 1876. Han var Stifter af og Formand for „Dansk Husflidsselskab“ og udgav en „Haandgjerningsbog for Ungdommen“, der nu er kommen i 15. Oplag. I en Del Aar var han Formand for Danmarks Lærforening.

— Pastorinde L. Dahlerup. I den høje Alder af næsten 96 Aar er Enkepastorinde Louise Dahlerup afgaaet ved Døden efter længere Tids Svagelighed i sit Hjem i Lykkesholms Alle.

— Muremester Michael Amby af Lemvig er Natten til 28. April afgaaet ved Døden paa Rigshospitalet i København.

— Stationsforstander S. P. Sørensen i Fuglede er død efter faa Dages Sygdom.

— Lærer Nielsen Dahl af Gimingham er iflg. „Hostebro. Av.“ afgaaet ved Døden paa Herning Sygehus efter en Operation i en Alder af 57 Aar.

— Grosserer Carl Mathiesen, tidligere Indehaver af Firmaet Evers & Co., er efter længere Tids Svagelighed afgaaet ved Døden i København, godt 82 Aar gammel.

— Sadelmager Carl Petersen i Grenaa er iflg. „Djursl.“ afgaaet ved Døden, 69 Aar gl.

— Bankdirektør, exam. jur. Anders Carl Holm Petersen i Ebeltoft er iflg. „Djursl.“ afgaaet ved Døden efter længere Tids Sygeleje, 46 Aar gl.

Sørgeligt, men sandt: Det vil ikke rigtig blive Foraar. I Solen gaar det an — vi havde for Resten omtrent 8 Timers Solskin i Gaar (28. Apr.) — men i Skyggen er det humsk koligt. Dagen blev omtrent to Grader under Normalen, og i Aften var det kun 6 Gr. C. i København, 4 paa Bornholm, Norge havde mellem 2 og 9 Grader, Sverrig fra 1 til 5.

Der staar stadig ret koligt Vejr paa Programmet.

En Arbejderfond. Langfredag var samtlige Arbejdere paa „Stensgaard“ paa Langeland indbudt til en lille Fest hos Gudssejeren, hvor de blev trakteret med Vin, Kager og Chokolade. Gudssejer Steensen-Leth meddelte iflg. „Langelands Avis“, at han havde oprettet en Arbejderfond paa 50,000 Kr., som henstaar i Langelands Sparekasse, og Renterne heraf tilfalder Gaardens Folk efter nærmere bestemte Regler. Folk, som har tjent paa Stensgaard i 5 Aar uafbrudt, faar udbetalt 250 Kr. kontant; dette gælder saavel mandlige som kvindelige, og enten de tjener hos Ejeren eller

paa Avlsgaarden. Ved fortsat Tjeneste paa Gaarden faar de hvert 5. Aar udbetalt 500 Kr. Gaardens Daglejere, som enten arbejder paa Gaarden eller i Skoven, faar ogsaa Adgang til at nyde godt af Renterne.

Boghandler-Sammenslutning.

Fra 1. Maj sker der en Sammenslutning af to store og ansete Boghandlere, nemlig Georg Chr. Ursins Efterfølger og Gyldendals Sortiment. Det er Gyldendal, der har købt Ursins gamle Forretning, og som nu den 1. Maj flytter fra de gamle Lokaler i Klareboderne 3 ned i Ursins Lokaler, Købmagergade 8.

Ursins Boghandel blev grundlagt 13. November 1855 af Georg Chr. Ursin, og denne Forretning var den første, der indførte udenlandsk Litteratur en gros til Skandinavien. Til det sidste har den udenlandske Litteratur da ogsaa været Forretningens Speciale.

Efter at Forretningen er overtaget af Gyldendal, vil man stadig fortsætte med Salg af udenlandsk Litteratur, samtidig med at man driver Sortiments-Boghandelen som før og særlig lægger Vægt paa Køb og Salg af skandinaviske Forfatters Første-Udgaver.

Den energiske unge Forretningsmand Rasmus Naver vil lede Gyldendals Sortiment ogsaa efter Flytningen.

Et nyt Statslaan. Finansminister Brandes vil iflg. „Natt.“ i Løbet af Forsommeren fremsætte Forslag om et nyt Statslaan, idet det i Anledning af den foreslaaede Genforening med Sønderjylland vil være nødvendigt at have meget betydelige Midler til Raadighed. Størelsen af Laanet, der sandsynligvis vil blive ordnet gennem Bankerne, er endnu ikke fastsat; men 225 Mill. Kr. menes let at ville gaa med.

The Unthrown Stone

An Epic Poem

by

ALEXANDER MARLOWE.

Price \$1.25.

Danish Lutheran Publ. House,
Blair, Nebr.

Ten Years near the German Frontier

The Fascinating Story of an American Diplomat's Ten Years in the "Listening Gallery of Europe."

By Maurice Francis Egan.
Former Minister to the Court of Denmark.

Price \$3.00 net.

Dan. Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

The Way of Salvation

in the

Lutheran Church.

Written for the common people for use in home and in Lutheran Leagues or Bible and Catechetical classes.

By G. H. Gerberding
D. D. L. L. D.
Professor in Chicago Seminary,
Maywood, Ill.

Price \$1.00 net.

Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

The Sky Pilot in No Man's Land.

A New Novel by

RALPH CONNOR.

Price \$1.50 net.

Danish Luth. Publishing House,
Blair, Nebr.